

SLOVENSKI NAROD.

nahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopnje petit-vrste po 12 h, če se oznamila tiskana enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafliovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanje naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari

Uredništvo telefon št. 34.

Stara Srbija — Macedonija — Jugoslovanstvo.

Dr. Niko Zupančič.

I.

V poslednjem času izšlo je dvoje znamenitejših del o etnografiji macedonskih Slovencev. Prvo je napisal dr. Jovan Cvijić, prvak slovenskih geografov in letošnji rektor bei grajskega vseučilišča: „Nekolika pomočnina o etnografiji makedonskih Slovencev“ Belgrad 1906. (angleški prevod: Remarks on the ethnography of the Macedonian Slavs. London (Horace Cox); francoski: Remarques sur l'ethnographie de la Macédoine, v Annales de Geographie XV. št. 80 + 81), drugo A. Iširkov, profesor geografije na vseučilišču v Sofiji: „Izvirnost v zvezkih vrnih etnografijata na Makedonija. Sep. izt. iz „Periodičnega časopisa“ Knj. LXVII. str. 469 do 529. Sofija (državna tiskarna) 1906. Oba učenjaka, posebno zadnji obeta nepristranstven in strogo znanstvenost, no citatelj vendar zapazi eminentno kulturno-politične namene, maskirane z znanstvenim in kritičnim aparatom, ali tako, da ne dela ni Cvijić ni Iširkov historičnim dejstvom baš kakve krivice; brez pomote pa je ni knjige. Zaradi tega in posebej še ker je stvar aktualna, mora tudi ocenjevalec računati s tem faktorjem ter precizirati i slovensko stališče napram obema.

Z dvajsetim stoletjem je stopilo Jugoslovanstvo v novo fazo svojega razvoja. Posamezni deli se čutijo bolj in bolj celoto, eden organizem. Polaganoma izginjajo bratomorni, sterilni prepriki med Hrvati in Srbi na eni, med Srbi in Bolgari na drugi strani, dočim so miroljubni Slovenci že od nekdaj dobri prijatelji i Hrvatom i Srbam i Bolgarom. Streznila nas je skupna nevarnost, preteča od severa, kakor nekdaj Grkam po silnem Filipu. Videti je, kakor da bi pri nas zmagovali pravi rodoljubni Demosteni, četudi je še velika moč sladkobesednih renegatov - birokratov, ki nas po načinu Eshina slepijo in opominjajo h krščanskemu miru. Ali mi

ne čakamo, dokler nam omotajo severni nasilne vrvi okoli vrata ter nas zasužnijo ali pa zadavijo, če bi se hoteli upreti.

Pri obrambnih pripravah je brez dvoma drobno delo na vseh krajin in koncih silno potrebno za notranje ojačanje in pokrepčanje, ali še bolj smo pogrešali do sedaj strategov in taktičarjev v narodni organizaciji in v političnih operacijah. Treba je mož, ki bi nam izdelati načrt za razdelitev in razpored obrambnih moči na meja in v notranosti, kamor bi se zatekli v najhujši stiski. Organizmom so sicer potrebeni vsi njihovi deli, ker so si podrejeni ter služijo drug drugemu, vendar so najvažejši osrednji organi, ki so tudi posebno občutljivi. Tako se n. pr. ne bo odločila usoda Jugoslovanov v Ljubljani in tudi ne kje ob Črnom morju v Bolgariji, ampak v njegovem osredju, kjer biva srbsko ter šopo-macedonsko pleme. Naj tudi sovražniki uničijo našo narodno organizacijo na Koroškem in Kranjskem — neorganizirana masa ni več „nacija“ — Jugoslovanstvo še vedno lahko eksistira ter si še izleči zadato rano; kakor hitro pa nas bi kdo smrtonosno ozdil v našem osrčju, v Stari Srbiji in Makedoniji, pokopana bi bila za večno bodočnost Jugoslovanstva. O važnosti položaja omenjenih dežel se čitatelji lahko obširnejše pouči iz J. Cvijićeve razprave: „Geografski položaj in opisne geografske osobine Makedonije in Crne Gore“. Belgrad (Štampanija Sv. Nikolica) 1904. S tem poudarjanjem pa ne bodi rečeno, naj napustimo mi Slovenci svoje pozicije ob severnem kotu Adrije, ne, ampak čuvajmo ta „vrata Italije“ kot svoje oko, ali pri tem ostanimo v nepretrgani dotiki z razvojem in dogodki po ostalem Jugoslovanstvu. Do pred kratkim nam je bilo namreč to deveta brig. Sami si ustvarjajmo razmere in usodo, ne pa da ustvarjajo razmere in usodo nas!

Žalibog poznajo naši sovražniki važnost položaja Stare Srbije in Makedonije bolje nego mi in napovedajo vse sile v naš zator ter izpodrinjenje našega elementa po onih krajih. Tu

organizira Avstrija Arbanase (posebno katoliške) v nacijo, podpihujoč v njih mržnjo proti Jugoslovanom.* Na albanskih zemljevidih pripada Stara Srbija in zapadni del Makedonije takozvani „Ščiperji“ (Arbanaški), dočim si lastijo južno Makedonijo. Grki nečuvajo propagando po Evropi, čeprav nimajo do te zemlje nikake pravice. In v poslednjem slučaju preži v ozadju Berlin + Dunaj, da prodere v ugodenem trenotku do Soluna in obal Belega (Egejskega) morja, kakor hitro postane stvar tam doli „motna“ in se začne bellum omnium contra omnes. Železniška proga Strassburg - Dunaj - Carigrad - Bagdad pa je že itak v nemških rokah. Kakor je pred par leti trdil bolgarski profesor Mihajlovski v Sofiji, eksistira naša sloboda le na papirju, le kot fantom, ker smo gospodarsko in v diplomatskih akcijah odvisni od severnih mogotcev posebno pa od Nemcev.

Ko smo se preganjali in prepirali med seboj, je li Bosna in Dalmacija srbska ali hrvatska, ko je bilo v Belem gradu in Sofiji najvažejše vprašanje, je-li Makedonija srbska ali bolgarska, utrjeval je pri nas tuje svoje pozicije ter je še netil prepir, smeje se našim budalostim. Bogme, ni na svetu večjega kurijozuma in gadnejše pverznosti, nego dejstvo, da imajo Hrvati isti književni jezik kakor Srbi, pa vseeno stikajo po kitajskih zdovih ločenja in separatizma (n. pr. pismo, ime), mesto da bi se centralizirali. Če imate te dve najsočnejši jugoslovenski plemeni eden isti književni jezik, tvorite tudi eden

*) Žalibog igrajo pri arbanaškem potretu Slovenc in Hrvati najžalostnejšo vlogo, ker jim je bolj na srcu očajanje nam škodljivega elementa nego bodočnost Jugoslovanov. Ti ljudje — žalostna jih majka! — izhajajo posebno iz nekega jezikovnega instituta na Dunaju in iz nekega duhovniškega zavoda v Kvarneru, ki eksportira frančiske tamo doli v zemljo Škender-bega, da se osvetijo pravoslavnim shizmatikom — Srbam. Avstrija troši 100 000 za svojo propagando, posebno za šolstvo po Arbanaški, a za slovenske kulturne zavode (univerza; umetnost) nima denarja. Ona nam kopije grob tamo doli z našim denarjem s privoljenjem naših delegatov.

isti narod. Torej bi morali imeti tudi skupno i me in narodno misel, kakor ob česu preporoda v sredini XIX. stoletja: ILIRI. Kajti opravdan je izrek A. Humboldta: „Die wahre Heimat ist eigentlich die Sprache.“

In vendar nam pri vseh teh nedobrostih ni treba obupati, ker imamo vse pogoje obstanka in boljše bodočnosti potencialno v sebi in okoli sebe: v enotnosti jugoslovenskega jezika in kompaktnosti domovinskih tal. To je naš temelj in naš največji kapital, ki se da naložiti stotero.

Jugoslovenski dijalekti si niso namreč tako daleč kakor Rusi, Poljaki, Čehi, ne, mi smo si bolj sorodni nego Sicilijane ali Neapolitanec s Pijemontezom in Benečanom, bolj nego Oldenburžani in Holsteinci z Bavari. Naš jezik med Trstom in Carigradom predstavlja samo večje število dijalektov, ki neznatno in polagoma prehajajo drug v drugega. To prirodno enotnost našega jezika naj samo prešine ena misel, ena duša in izginile bodo barbarske iz Dunaja in Rima vcepljene ideje partikularizma kakor nočne sence pred zarjo; pred nami pa ostane jezikovna in kulturna enota, en sam narod od Drave do Olimpa.

Zavest, da nas je mnogo in dovolj za obstanek, sladila nam bodo delo ter nas bodrila v boju z nacionalno ekonomsko emancipacijo.

Pač utemeljene so besede, katere je izgovoril ljubljanski župan Ivan Hribar pred velikim zborom Ljubljancem dne 7. aprila 1907: „Našrodnostno vprašanje je eminentno krušno vprašanje za slovenski narod. Kadar se bodo vsi dohodki, ki jih daje naša zemlja, stekali v roke domačinov Slovanov, takrat bo pri nas dobojevan eminentno važen končni boj.“

Ideja jugoslovenskega edinstva ni nova; njo so že večkrat čutili in spoznali njeno važnost.

Da ne grem predaleko v preteklost, omenjam samo Valentina Vodnika († 1819). Ta naš prvi pesnik primerja v pismu na Francoze posamezna jugoslovenska plemena z Dorci,

Jonci, Ejolci v starji Heladi, trdeč, da se more doseči jugoslovenska kulturno-politična enota na podlgi srbo-hrvatskega = ilirskega jezika, kar smatrajo tudi danes „Iliri“ v svojem programu kot kardinalno točko. Na njem namreč piše in se izobrazuje že okoli 60 odstotkov Jugoslovanov v centru, ostali pripadajo periferiji: Slovenci 8 odstotkov in Bolgari 32 odstotkov.

Ko bi tu imel na umu politično zedinjenje Jugoslovanov, dal bi prednost Bolgarom vsled njihovega organizatorskega talenta, vsled njihove živilosti in smisla za materialno dobro, ali naš jugoslovenski program je kulturno-jezikovnega značaja in tu pride v poštev „srbo-hrvatski = ilirski književni jezik“ ravno vsled svoje razprostranjenosti in vsled svojega centralnega položaja. V prošlih časih so ustvarjali narode meč in strahovanje, sedaj pa se razvijajo nacije na podlagi jezika in kulture in je le tupatam potreba oborožena intervencija.

Poslednji je že čas, da je vsak inteligent Jugoslovan na čistem z ilirstvom, ali kakor si že imenujemo moderno jugoslovensko gibanje, da dela za njih in ga med ljudstvom propagira kakor zna in more, praktično ali teoretično, materialno ali duševno. Kdar se upira ideji jugoslovenskega edinstva, ta je nevednež ali duševni siromak ali pa ostuden podkupljenec, kateremu bi bilo treba zamašiti usta v javnosti.

Te in enake misli so mi vstajale, čitajočemu srbske in bolgarske publikacije, posebej še polemiko med Cvijićem in Iširkovom o etnografiji makedonskih Jugoslovanov.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 11. aprila. Ministrski predsednik dr. Wekerle je bil danes poldružno uro pri cesarju. Poročal je o dosedanjih uspehih nagodbene pogajanj. V isti stvari je sprejel nato cesar v avdijenci tudi ministra zunanjih del barona Arenta.

Avstrijska vlada namerava pred končno odločitvijo gleda nagode za-

LISTEK.

Sladki Jožica.

(Josip Aleksandrovič.)
(Konec.)

Ker je ravno zvonilo h kosilu, si je obriral solze in po sili izpremernil obraz, da je izgledal bolj miren.

Pa ni šel h kosilu, ampak se je postavil pred sobo podravnatelja in čakal. Ni rabil dolgo čakati.

„Gospod vice-rektor, je začel, pa nadaljevati ni mogel.

„Kaj, kaj? Le ven z besedami!“

„Gospod... gospod...“ Ni se mogel vzdržati ihenja. „Namesto, mh... mh... da bi me vi podili... mh... pa rajši grem sam.“

„Podil?“ Prav začudeno je to zvenelo.

„Saj vem, da bote...“ Jožica se je naslonil na zid, ker ni več mogel stati. Tresel se je po vsem telesu. „Pa jaz nisem kriv. To ni nihče drugi pisal kot neki hudobnež, katerega sem poprej instruiral.“

„Pisal?“

„Da, saj se takoj vidi, da to ni ženska pisava.“

Izvlekel je dopisnico in mu jo molil. Podravnatelj je celo stvar pregledoval in pretuhaval. Vseeno ni bil še načistem. Jožincine besede so se mu zdale nerazumljive. Poditi, pisati žensko pisavo, ven iti sam po sebi, — kaj to pomeni?

„Jaz sem nedolžen,“ je ponavljal Jožica, nedolžen... nedolžen...

„Hm“ je rekel podravnatelj.

„Nedolžen sem, Bog mi je priča; še nikdar v svojem življenju nisem imel pečanja z grešnim spolom. Kendar so me skušnje obdajale, sem na Marijo mislil... in zdaj se me bo krivično obsojevalo, pa le naj, saj je Eden, ki vse ve.“

Jok in jok. Celo podravnatelj si je solze brisal, tako so bile ginaljive te besede mladega seminarista.

To je vendar čudno! Jaz danes in včeraj in predvčerjem sploh pisma revidiral nisem,“ je pojasnil podravnatelj. Jožica ni mogel takoj pojmiti pomena teh besedi.

* * *

Jožica je bil še par dni potrebit. Umiriti se ni mogel. Pa naposled mu je to le uspelo, ker mu je ravnatelj zelo ljubezno govoril, da o podejiju ni ne govorja, da je sploh vesel, da ima seminarista, ki je nedolžen, mehak in boječ, kar je ravno po njegovem okusu. Tudi podravnatelj ga je tolažil in spiritual tudi in presrečni so bili, da imajo enega, ki je polnoma po njihovi — oziroma po božji volji.

Poznam Sladkega Jožica, ki je danes škof v Italiji. Motto pesmi njegovega delovanja je: „Če ne bote takšni kot otroci, ne pojdate do nebeskega kraljestva.“ Te besede so tako često ponavljane od njega pri mnogoštevilnih obiskih njegove škofije, da jih že petelini pojejo in vrabci svoje mladiče o pomenu teh besedi poučujejo. Slovenščino je pozabil, zato je pa dober Italijan in njegov podložnik so kar zaljubljeni v njega. On je otročji, njegov kapitelj se stoji iz otrok, seminaristi morajo biti naivni in vso škofijo je že potročil. Sedkal je neštevilo kapel,

naredil je iz duhovščine priproste denunciante in v nobeni škofiji se ne porabi toliko sveč kot v njegovem. Kadar je na prižnici, govoriti samozvestno, ker ve, da ne govorja on, ampak sv. Duh. Njegova škofija je vse poškopljena od blagoslovljene vode, ljudje so se navadili hoditi trikrat na dan v cerkev in jih je, ki recitirajo na dan sedem molkov. Jasno se vidi, da božje oko bdi nad njegovo škofijo in ljudje si želijo, da bi še dolgo živel.

Počiva Sladki Jožica na svojih lovorkih in v zadnjem času se je našel nekak mlad kanonik, ki bo izdal njegovo biografijo in mladostne spomine, literatura svetovna pomnena z nečim idealnim, kar je tudi potrebno.

Pripravljen je z lahko vestjo na smrt, samo ena želja mu je ne da izdihniti, — namreč, da bi bil vsakodobno razvila prava anarhija. Zavest, da zavzamejo Turki mesto lahko vsako uro, je pripravila ljudi ob vso razsodnosti, a med vojaštvom, ki se je celih deset mesecev ustavljal turškim napadom z občudovanja vredno hra-

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Daleje.)

Bragadino ni ničesar vedel o tem, kar se je godilo v obupajočem mestu. Silni telesni in duševni naporji in grozni boji, katerih se je vedno sam udeleževal, da bi imelo vojaštvu v svojem poveljniku zgled požrtvovalne hrabrosti, so bili izčrpali njegove moći. Komaj so bili Turki odšli z bojišča, je začel Bragadino omahovati in vojaki njegovi so ga moralni podpirati, da se je vzdržal na nogah in prisel do svojega stanovanja. Tam je obležal kakor brezzavesten, tako je bil potreben počitka in spanja.

Iz panike, ki je nastala v mestu, ko se je zaznalo, da v zalogah ni več ne smodnika ne krogelj za obrambo, pa tudi ne več živeža, se je tekom dneva razvila prava anarhija. Zav

sličati merodajne zastopuike industrije in kmetijstva, posebno o njihovem mnjenju, kako bi vplivale carinske ograje med Avstrijo in Ogrsko.

Madžarske zahteve glede armade.

Budimpešta, 11. aprila. Madžarsko časopisje poroča, da se referent brambnega odseka v delegacijah, posl. Okolicsanyi mudi na Dunaju ter se pogaja z vojnim ministrom glede vojaških vprašanj. Vojna uprava je namreč sklenila, da se reši končno splošna brambna reforma. Tozadenvi načrt je bil izgotovljen v vojnem ministrstvu že v jeseni. Prvi pogoj je zvišanje rekrutov za 23.000 mož. Vojna uprava je že lansko jesen sporočila obema vladama, da ne more čakati z zvišanjem rekrutov preko druge polovice 1908. Avstrijska vlada je objavila meritoren odgovor po splošnih volitvah. Ogrska vlada je izjavila, da se tudi ne bo ustavljal takim zahtevam, toda vojna uprava ji mora poprej zagotoviti, da bo upoštevala madžarske narodne zahteve glede armade. V ta namen je šel posl. Okolicsanyi na Dunaj, da informira vojnega ministra, kaj zahteva neodvisna stranka, da ga bo podpirala pri njegovih vojaških reformah.

Bolgari o grško-italijanskem prijateljstvu

Sofija, 11. aprila. Vladna "Večerna Pošta" piše o potovanju italijanskega kralja in Atene: "Bolgori sicer ne zavajajo grški zunanjji politiki tega velikega uspeha, toda vznemirjati jih mora okolnost, da si pridobiva Grška v Evropi prijateljev v trenotku, ko grške čete posebno hudo rogovilijo po Macedoniji. Bati se je, da se bo s tem grška vstaška politika le podžigala."

Po kmetskih punitih na Rumske.

Bukarešt, 11. aprila. Cesar Franc Jožef je poslal rumunskemu kralju brzejavko, v kateri ga zagovarja, da je bil kot njegov verni, mogoletni prijatelj med zadnjimi žlostnimi dogodki v duhu neprestano pri njem. Čestita mu, da so se nemiri s tako odločnimi in pametnimi sredstvi zatrli; nadalje je pohvalil junaško vedenje rumunske armade. — Kralj Karel se je ginjeno zahvalil, naglašajoč, da mu je to prijateljstvo velika tolažba ter je ponosen na povhalo armadi. Kralj upa, da bodo kmalu ozdravljene materialne in moralne rane.

V Slatini so zaprli gimnaziskoga profesorja Popescula, pri katerem so našli spise zelo kompromitajoče za prve kroge rumunske intelligence. Po teh načrtih bi se naj takoj po smrti kralja Karla proglašila republika.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 11. aprila. Konflikt med predsednikom dume Golo-

vinom in ministrskim predsednikom Stolypinom se je poostrel. Golovin je ministrskega predsednika pismeno pozval, naj varuje predsedstvu dume njegove pravice ter ne prepusti brez predsednikovega dovoljenja policiji vstop v dumo.

Naučno ministrstvo je sklical na dan 15. aprila shod vseh ravnateljev in dekanov višjih šol, da se dogovore o položaju na vseučiliščih in višjih šolah sploh.

Varšava, 11. aprila. V Lodzu divjajo teroristi, ki hočejo izsiliti štrajk. Pretekli teden so umorili 33 oseb, ranili pa nad 100 oseb. Mesto strahuje pet možnih bojnih organizacij, a vojaštvo in policija se vede pasivno.

London, 11. aprila. Dvanajst ruskih revolucionarjev nakupuje orožje, da ga odplošijo na Rusko. Dosedaj so spravili na Rusko dva milijona (?) pušč in en milijon revolverjev (?). Bati se je splošnega štrajka, pri katerem se množice oborožijo.

Iz Montagninijevih aktov.

Pariz, 11. aprila. Časopisi pričajo nadaljnja poročila iz aktov bivšega papeževega nuncija Montagninija. Izmed teh je pomembna za Avstro-Ogrsko izjava prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinandu. Ker se je princ Viktor Napoleon udeležil krstnih svečnosti italijanskega prestolonaslednika v Kvirinalu, je bil Montagnini zaradi tega zelo hud ter je pisal: "Muogi dobri francoški katoliki in pristaši princa Viktorja Napoleona so bili presenečeni in žalostni, ker se je princ peljal h krstu pjemonteskega princa. Znano je, da so princek temu nekako prisilili z grožnjo, da sicer ne bodo podpirali pri belgijskem kralju njegove ženitve s princezinjo Klemenino. Tako postopanje so dobri katoliki ožigali in pripoveduje se, da se je avstrijski nadvojvoda Fran Ferdinand gleda tega potovanja izrazil, da ga je storil podlež." — Nadalje se priobčuje iz aktov značilna izjava takratnega prezidjalnega načelnika avstro-ogrskega ministrstva zunanjih del, barona Gagerna, o francoški protiklerikalni politiki. Montagnini piše: "Imel sem priliko govoriti z baronom Gagernom, načelnikom Goluchowskega ministrstva, o konfliktu med Francijo in Vatikanom. Kazal se je neprjetno presenečenje tega izjavil, da je konflikt francoške vlade iskala, ker ga je hotela imeti". — Končno je zapisal Montagnini, da španski kralj zato ne obišče Pariza, ker je francoška vlada preveč sovražna Vatikanu.

Angleško-španski dogovor.

Pariz, 11. aprila. "Eclair" poroča iz Madrida, da je najvažnejša točka dogovora, ki se je sklenil ob prilikih sestanka obeh kraljev v Kartageni, ta, da se je Anglija zavezala, pomagati Španiji obnoviti vojno brodovje za samostojno obrambo. An-

brostjo, je prenehala vsaka disciplina. Očitno so kleli beneško republiko, češ, da ni poslala obleganemu mestu pomoci in ji želeli, da bi propadla; kleli so Bragadina, da jih je zaman mučil in varal, obetajoč jim, da pride kmalu mogočno beneško brodovje osvobodit. Famagusto in kleli so pirate, ki so obljubili svojo pomoč, a je niso izpolnili. Nevolja vojaštva je, čim je ponehala disciplina, hitro naraščala. Nihče se ni hotel več pokoriti svojemu zapovedniku, straže so zapustile svoja mesta, celo oficirji so začeli metati orožje od sebe in kdor je mogel, si je preskrbel meščansko ali kmetsko obleko, upajoč, da ga Turki ne bodo v tej obleki spoznali kot vojaka in da mu bodo prizanesli. Tod in tam je prišlo do bojev in so se zgodili ropi in umori. Nihče ni več bil vstanu vendarčati v mestu red.

To priliko je porabil pirat, ki ga je bil postal Piali-paša v Famagusto, da se je še pred časom vrnil na admiralско ladjo. Špričo občne zmešnjave se ni nibče zanj zmenil in mu ni nihče slišali iz ust pirata, ki Vam je prinesel dosti ugodno vest o Kržanu, je zmanjkal Benečanom streliva. S tem je njih usoda odločena. Še danes ponči zavzemamo Famagusto.

— Pomagal bi Vam od srca rad, je rekel Piali-paša, toda mogoče to ni. Nam se preveč mudi zavzeti Famagusto. Tudi v turški armadi ni več vse tako, kakor bi moral biti. Bolzni in ljuti boji so pobrali mnogo našega vojaštva. Samo pri nocojšnjem napadu je padlo nad 10.000 mož. Kdaj naj jih pokopljemo? Če se to ne zgodi hitro, zamore pri tej vročini bolezni vso našo armado in omogočijo piratom vsaj nekaj uspehov, če že ne popolne zmage. Kakor sto sami slišali iz ust pirata, ki Vam je prinesel dosti ugodno vest o Kržanu, je zmanjkal Benečanom streliva. S tem je njih usoda odločena. Še danes ponči zavzemamo Famagusto.

— Kaj je res neizogibno potrebno novo grozno klanje in prelivanje krvi? je vprašala Asunta. Čuli ste, kaka anarhija vlada v mestu in da vse zahiteva, naj Bragadino kapitulira.

— Bragadino ne bo kapituliral, če mu ostane vojaštvo zvesto, je z resnimi poudarkom rekel Piali-paša. Bragadino je pravi junak in pojde raje z vsem svojim vojaštvo v smrt, kakor da se vda. Sicer pa se to kmalu pokaže. Prav ker ne moremo pokopati revoltna — Turki zavzemo mesto lahko pri prvem naskoku. Sedaj vojaštva niti na obzidje več ne spravimo. Odprta nam je samo ena pot — kapitulacija.

— Bragadino ne bo kapituliral, če mu ostane vojaštvo zvesto, je z resnimi poudarkom rekel Piali-paša. Bragadino je pravi junak in pojde raje z vsem svojim vojaštvo v smrt, nekaj vojaštva, ki je že zganil ves vojni svet, ki je bil zbran pri Bragadinu. Od sprednjih utrd, kjer je bilo edino nekaj vojaštva, ki je že opravljalo svoje službe, so pripeljali vojaki dva Turka. Eden je bil višji oficir, drugi je nosil veliko belo zastavo. Prinesla sta Mustafa-paša poziv, naj se Famagusta vda in vojaki so ju peljali pred Bragadinom.

— Ne, je kratko odgovoril, za nobeno ceno na svetu.

Tedaj pa je stopil pred njega v neštevilnih bojih osivel general Trevisani.

— Nimamo več ne smodnika, ne

glojpa si je s tem zagotovila, da važne španske obmorske postojanke ne pridejo v roke drugi velesili.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. aprila.

— **Naprednem državnosloškem volilcem v Ljubljani.** Volilni imeniki za državnosloško volitev so od srede naprej razpoloženi v mestni posvetovalnici vsakomur na vpogled. Kolikor smo imeli priliko se prepričati, je volilni imenik dokaj pomajljiv in je izpuščen mnogo naprednih volilcev. Posiviljamo torej naše somišljenike, naj vsak gre pogledat volilni imenik, ako ni pomotoma izpuščen. V slučaju, da se ne nahaja v imeniku, naj takoj vloži reklamacijo, ki mora biti podprt v dokaz, da je izpoln. 24. leta z rojstnimi listom, da je župan. Dokaz, da je avstrijski državljan z domovnicom v dokaz, da biva že najmanj eno leto v občini s potrdilom mestnega magistrata. Opozarjam, da je te dni deželna vlada odločila, da sme to reklamacijo vložiti vsakdo sam in ni potreba, da bi ga moral kdo drugi reklamirati, kakor se je zakon pravtvo ta omota. Reklamaciji rok poteče v četrtek, 25. t. m., zato poziviljamo naše somišljenike, naj čim preje pregledajo volilne imenike ter ukrenejo vse potrebno za slučaj, ako bi bili iz imenikov izpuščeni!

— **Nedobarska honestnost.** V soboto smo nekoliko ošrkali "Slovenca" zaradi njegovih otročjih trditvev, da je župan Hribar ponujal dr. Ravniharju kandidaturo. Med drugim je bilo v dotednici rečeno: "Ni dolgo tega, kar je (kamniški teden) odkril slovenskim inteligenptom, da je župan Hribar ponudil kandidaturo za ljubljanski mandat g. drju. Ravniharju. To odkritje predpostavlja, da je občinstvo ali sila neumno ali pa popolnoma nepoučeno. Kajti vsak politik tudi tretje dobrine ve, da kaj takega v danih razmerah ni mogoče že zaradi večnega političnega krvljenja g. Ravniharja ne. Vzrokova pa je še cela vrsta. Navzlid temu je župan ljubljanski dementiral to vest, ker je hotel, da neha kratkomalo to čenčanje; in tudi g. Ravnihar je moral to potrditi, dasi v kaj elastični formi. (Naravo je težko zatajiti in ponudbe so take redke!) S tem bi bila stvar pojasnjena in končana." — Citirali smo to dobesedno, da spozna širša javnost izredno honestnost, s katero polemizira jetično glasilce jetične gospodarske stranke. Na našo navezeno notico je prinesla "Nova Doba" ta-le odgovor: "Slovenski Narod" contra župan Ivan Hribar. V sobotni številki očita "Slov. Nar." županu Hribarju, da je vest, da je ponudil kandidaturo dr. Ravniharju, dementiral v kaj elastični obliki. V oklepaju dostavlja, da je naravo težko zatajiti. "Slov. Nar." je res zloben list, na eni strani hvali in priporoča

kandidaturo Hribarjevo, na drugi strani ga pa zbadu. — Kakor se vidi, so Novodobari na najboljši poti, da postanejo častni jesuvitje.

— **Justitia fundamentum regnum.** Kam plovemo na Kranjskem pod demoralizirajočim vplivom brezvestnega klerikalizma, dokazujeta prav drastično dva vnebovpriča slučaja administrativne samovoljnosti, o katerih se nam poroča iz Kamnika. Lansko leto je tam sedem klerikalnih odbornikov pod vodstvom dekanata Lavrenčiča povzročilo nesklepčnost občinske odborove seje s svojim odhodom iz posvetovalnice, ker se ni hotel obravnavati po njihovi trmi. Za to nezanito odstranitev je mestno županstvo vsakemu teh odbornikov naložilo globo 10 K, in ko so se zoper to kazenski prizvali, je deželni odbor odklopil kamniške županstvo povsem potrdil in pritožbo discipliniranih odbornikov zavrnil kot neutemeljeno. Ko je pa bilo treba omenjene globe v smislu pravomočnega kazenskega odloka plačati, je isti deželni odbor navedenim klerikalcem milostnim pótom vse globe odpustil in s tem občinski revni zaklad oškodoval za 70 K, županu pa izvil edino zakonito sredstvo, s kojim more ugnati uporne odbornike, da ne motijo redne občinske uprave. To se je zgodilo ta mesec. (Op. ured.: Od kompetentne strani se nam je pojasnilo, da je deželni odbor z enako milostjo postopal tudi v drugih občinah, kjer so bili ravno taki konflikti).

— Pri predzadnji volitvi v odbor meščanske korporacije kamniške so prodri klerikalci s svojimi kandidatimi. Pritožbe od napredne strani zoper to volitev in dežel. vlada ni sprejela, češ, pa za njeno rešitev ni kompetentna. Pri zadnji enaki volitvi dne 14. pr. m. je narodno-napredna stranka sijajno zmagala in klerikalci so vložili pritožbo zoper volitev na deželno vlado. Sedaj pa je deželna vlada sprejela klerikalno pritožbo in ukazala predložitev volilnih spisov, češ, da je ona za rešitev te pritožbe kompetentna. Tako se pometa z nami narodnimi naprednjaki pri najvišjih oblastih v deželi in kakor v posmeh nam se potem še pri svečanih prilikah patetično deklamuje, da velja tudi za nas v blestečem napisu na dunajski cesarski palači izraženo načelo: Justitia fundamentum regnum.

— **Popolnoma ponesrečen javen shod S. L. S. v Št. Rupertu.** V nedeljo, 7. t. m., je bil v Št. Rupertu javen shod, ki se ga je udeležilo okoli petsto mož-volilcev. Predsedoval mu je dr. Šusteršič. Prvi je govoril državnosloški kandidat S. L. S. za krški okraj, dr. J. Hočvar. Ta je razvijal program po znanim receptu dr. Šusteršiča. Prirjevali so mu v vsem le šentrupertski kaplan ter klerikalni backi, ki so precej zabeketali potem, ko je dal glas njih vodnik-kaplan. Vsi drugi volilci pa niso govornika poslušali, ker jim je bilo itak

revoltira — Turki zavzemo mesto lahko pri prvem naskoku. Sedaj vojaštva niti na obzidje več ne spravimo. Odprta nam je samo ena pot — kapitulacija.

Bled je bil Antonio Bragadino kakor smrt, ko je žul, da revoltira vojaštvo in da zahteva vse prebivalstvo kapitulacijo, a vendar je z neizprosnodlonočnostjo vnovič izjavil, da ne kapitulira.

— Antonio Bragadino — čast tvojemu brezprimernemu junashtvu, je tedaj vzkliknil general Trevisani, a na tvojo vest naj padejo žrtve tvoje trdrovratnosti.

Tedaj pa se je začul s trga pred proveditorijo nov velikanski šum. To ni bilo več vpitje, to je bilo divje tuljenje, da se je zganil ves vojni svet, ki je bil zbran pri Bragadinu. Od sprednjih utrd, kjer je bilo edino nekaj vojaštva, ki je že opravljalo svoje službe, so pripeljali vojaki dva Turka. Eden je bil višji oficir, drugi je nosil veliko belo zastavo. Prinesla sta Mustafa-paša poziv, naj se Famagusta vda in vojaki so ju peljali pred Bragadinom.

(Dalej prih.)

znano, kaj vse obljubujejo klerikalci pred volitvami, temveč začeli so se glasno meniti, da dr. Hočvar je ne bodo volili in da ga nočejo imeti za svojega poslanca, kajti on ne pozna kmetskih teženj, četudi je bogata staršev sin, ker on kot prvi bogataš v krškem okraju je zdajno pozabil težnje, ki vedno boli spremljajo ubogega kmeta. Za tem je dobil besedo usnjarski trgovec, posestnik in tovarnar g. Penca iz Mokronoga. Ta je v jasnom, ne dolgem, prepričevalnem govoru odpril oči tudi pristašem S. L. S. Vprašal je tudi dr. Šusteršič, kako da S. L. S. proglaši kandidata, ne da bi se preje posvetovala z volilci, so li ti zadovoljni z njim. Neizrečeno moč, pravi, si pripisuje vodstvo te stranke, a vara se bridko. Očital ji je, da je brezdelna in nebrižna. Znano je, da je kmet vedno bolj obremenjen z davki, ne dobiva potrebne podpore, stranka se ne briga za njega prošnje. To se je posebno uvidelo sedaj, ko se ima graditi železniška proga Trebješ-Št. Janž. Ko je govornik končal, ni bilo ploskanja in navdušenja zlepka konec. Iz sto in sto grl se je razlegalo: Živio Penca! Penca bodi naš poslanec! Šusteršič je izpreminjal barvo. Sedaj je bil bled, sedaj zelen od jeze. Vendar ni takoj odgovarjal predgovorniku. Dal je besedo trgovcu g. Strelu, ki je posebno opisal uspeh deputacije, ki je šla v Ljubljano radi proge Trebješ-Št. Janž. Skoro povsod so zastonj potrčali na vrata. Nazadnje so vendar dobili doma g. Povšeta, izrazili mu svoje želje, toda g. dežel. odbornik in poslanec je bil v takem položaju, kakor človek, ki je v vodi, pa ne sme plavati. Omenil je tudi, kako štedi vlada pri nas tisoče, troši pa milijone za drugo ne tako potrebno. Koncu njegovega govora je sledilo živahnno ploskanje in živoklici. Ljudstvo soglaša s tistimi, ki so proti idejam klerikalne stranke. Tej stranki je bila izrečena popolna nezaupnica. Šveda je skušal dr. Šusteršič pomiriti nemirne valove, trudil se je, oprati se in svojo stranko, začel je metati razne psovke na nasprotnike, nazival jih je otroke itd. Pretežna večina udeležencev je sedaj takoj zapustila farovško dvorišče, kjer je bil shod. Tej so sledili še drugi, tako da so lahko Šusteršič, duhovniki in consorts kvasili maloštevilnim backom, kar so

za norca, nego to delajo Korošec in njega vredni oprode!

— **Et tu Cato?** Iz Maribora: Mariborski duhovski generalštab se je spravil nad dr. Rozino z vso vhemenco. Rozina tej gospodi ni več všeč, preliberalen jem je in pre malo — naroden, on, ki je vendar hodil — četudi prikrito — vedno po njihovih potih. A ker je pri zadnjem shodu radi mestnega državnozoborskoga kandidata za Maribor predlagal, da naj Slovenci glasujejo s socijalnimi demokrati, je prišel ob milost pri naši klerikalni kliki. Že ga pozivljajo, naj odloži vsa častna mesta pri naših društvih. Ta prednost! Ljudje, ki so glasovali za dr. Schmidererja, katereim je narodnost deveta briga, a le komanda vse, pa se upajo tako na stopati: res, brez primere!

— **Socijalni demokratje** kandidirajo za mesto Gorica nekega Scabarja iz Trsta. Ta Scabar je Lah, poleg tega premožen posestnik in — kapitalist. Pa pravijo, da so socijalni demokratje nasprotniki kapitalistom! Kakor se kaže, so socijalni demokratje nasprotniki samo tistim kapitalistom, ki ne trobijo v njihov rog!

— **Občinska volitev v ponedeljek** utegne postati jako zanimiva. Če je namešč, da so se sporazumeli klerikali in socijalni demokratje in da pridejo klerikalci glasovat za socijalnodemokratičnega kandidata. Pozor, napredujaki, da se ne primeri kako presenečenje.

— **Volilni imeniki v Spodnji Šiški** so izloženi na splošni vpogled samo še do 14. t. m. Ker je morda pomotoma izpuščen tudi marsikater napredni volilec, pozivljamo somišljenike, naj nemudoma pregledajo volilni imeniki in se prepričajo, da li so vpisani vanj. Za volilne reklamacije je že zadnji čas, zato na delo!

— **Občni zbor dramatičnega društva** se vrši, kakor se je že objavilo, jutri ob polu deveti uri včer v restavraciji „Narodnega doma“. Na dnevnem redu je poleg običajnih letnih poročil tudi volitve novega odbora. Dognati bo tudi treba, kako bi se dobilo denarno pokritje za bodočo sezono, ker dejanski odbor doslej še ni nakazal subvencij za sezoni 1904/05 in 1905/06 v izplačilo. Pričakovati je torej, da se udeleže tega občnega zborna vsi društveniki, sploh vsi tisti, ki se zavedajo kulturne važnosti slovenskega gledališča in hočejo resno pripomoći k njegovemu obstanку, če ne že dejansko, vsej z dobrim nasvetom. Tu bi morali edino nastopiti vsi, v katerih je kaj narodne zavesti, brez ozira na političko prepričanje in osebne odnosaje. Sicer se utegne zgoditi, da bo Ljubljana res to, kar poje o njej tako pomembno narodna pesem, namreč „dolga vas.“

— **„Prosvesa“** otvoril v nedeljo, 14. t. m. svojo XIX. javno ljudsko knjižnico v Tržiču na Gorenjskem. Vodstvo knjižnice je prevzel ondotni učitelj g. J. Mahkota.

— **„Prosvesi“** je darovala posojilnica v Radovljici 50 K in županstvo v Kranjski gori 10 K. Odbor izreka tem potom iskreno zahvalje. Nadalje je daroval vrstno lepih knjig g. I. Arce, blagajnik iz Ljubljane, za kar se mu odbor najiskreneje zahvaljuje.

— **Odbor „Prosvese“** se najiskreneje zahvaljuje slavnemu upravnemu svetu „Národne tiskarne“ v Ljubljani za velikodušni dar 100 K z željo, da bi vrlo narodna inštitucija našla mnogo naslednikov.

— **Nemška predznost v Ljubljani.** Pod tem naslovom je v sredo glasilce slov. „gospodarske“ stranke na vhemementu učinil napadlo pošteno slovensko kavarno „Prešeren“ in njenega poštenega slovenskega kavarnarja. Od pristojne strani se nam poroča, da je ta napad popolnoma neopravičen in poročilo v omenjenem listu od konca do kraja zlagano. Zgodila se je navadna ponocna rabuka, kakor se jih zgodi ob nedeljah ponocni dosti. Res je, da se je neka družba zabavala s petjem, a ta druža je pela same slovenske pesmi in tudi pesem „Slovenec sem“, ne pa nemških pesmi. Družba je bila nahruljena, ne da bi komu kaj storila ali koga izzivala in nastala je ponocna rabuka, iz katere hoče glasilo „gospodarske“ stranke napraviti politično afero in ž njo po krivici oškodovati pošteno slov. kavarno in njenega gospodarja.

— **Bolniško in podporno društvo pomežnik in zasebnih uradnikov za Kranjsko** je imelo snoči v restavraciji „Narodnega doma“ prav dobro obiskan letosni redni občni zbor. Zborovanje je otvoril društveni

predsednik g. Ante Gutnik, ki je iskreno pozdravil navzoče, proglašil sklepnočnost in predstavil oblastvenega zastopnika magistratnega koncipista g. Rupnika. V nadaljnem svojem govoru se je spominjal govornik umarlih dveh članov gg. Lančka in Tevša in so se na njegov poziv zborovalci v znak sožalja vzdignili s sedežev. Izreka se je potem zahvala društvenim dobrotnikom, pred vsem deželnemu zboru zboru, Kranjski hramnici, Kmetiški posojilnici in občni svetu ljubljanskemu. Ko je imenoval predsednik zapisnikarjem gosp. Rodeta in za overovatev zapisnika gg. Hauptmanna in Sežuna, prebral je tajnik g. Tomazič zapisnik zadnjega občnega zborna, ki se je brez ugovora odobril. Isti gospod je podal nato tajniško poročilo, kateremu povzemamo: Društvo šteje danes 90 rednih in 2 častnih članov. Od rednih jih prebiva 74 v Ljubljani, drugi pa izven Ljubljane. Leta 1906 je pristopilo društvo 16 članov. 16 jih je pa izstopilo oz. bilo izključenih. Leta 1907 sta pristopila 2 člana, 2 sta pa umrli. Odbor je imel 11 rednih in 3 izredne seje, pri katerih se je rešilo 162 vlog. Dobrotnikom predlagana zahvala se je soglasno sprejela. To poročilo je bilo odobreno. Blag. g. Boltazar je poročal, da je imelo društvo 2665 K 49 v dohodkov in 2976 K stroškov, torej 310 K 51 v primanjkljaju. Društveno premoženje znaša 8693 K 95 v. Ker je g. Kopitar v imenu pregledovalcev računov izjavil, da so vse knjige in računi v popolnem redu, podal se je na njegov predlog g. blagajnik absolutorij. Nato je prišla na vrsto 7. točka dnevnega reda, volitve. G. Gutnik je vso odločnost izjavil, da ne more več sprejeti predsedniškega mandata, dasi se je soglasno izrekla želja in zahteva, da mora biti on predsednik. Volitev so se vršile po listih in je bil slednji rezultat: predsednik g. Avg. Štancar, podpredsednik g. Mih. Verovšek, tajnik g. Ivan Tomazič, blagajnik g. Raiko Boltazar; odborniki gg. Al. Breskvar, Al. Januš in Al. Turšič; namestniki gg. Avg. Slana, Dragotin Šebenik in Konrad Vašič; razsodišče: predsednik g. Ant. Gutnik, član gg. Josip Hauptman, Fran Kristan, Fran Orehk in Edvard Stuchly; pregledovalci računov gg. I. Ahačič, Val. Kopitar in Fr. Sturm. Ker sta izvoljena predsednik in podpredsednik izjavila, da na noben način ne sprejemata mandalov, vdat se je g. Gutnik za predsednika, kar se je z velikanskim navdušenjem sprejelo od zborovalcev; g. Štancar je bil izvoljen za podpredsednika in za predsednika razsodišča g. Mih. Verovšek. Pri raznosterostih so bili sprejeti slednji predlogi: 1.) Izvoli se odbor treh članov, ki naj v teku treh mesecev študirajo spremembo pravil, da postane društvo samo bolniško in ne tudi podporno (v ta odbor so bili izvoljeni gg. Boltazar, Orehk in Tomazič); 2.) tajniku in blagajniku se da nagrade po 60 K; 3.) društvo priredi poleti veselico. V veselčini odsek so bili izvoljeni gg. Dražil, Kristan, Orehk, Rode, Stuchly, Štancar in Verovšek. Ko se je govorilo še o nabiranju članov in podpornikov, je g. predsednik zaključil ob pozni urki zborovanje.

— **Žamet se podraži.** Tovarne za žamet se sklenile povisati ceno svojim izdelkom za 6%. — **Občni zbor mlečarske zadruge na Sveti** pri Medvodah se bode vršili prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m., ob 1. pop. v prostorih mlekarne na Sveti.

— **Gregorčičeva slavnost v Kranju** se vrši dne 14. t. m. ob 8. uri zvezči v Sokolovi dvorani. Priredejo društva: „Bralno društvo“, „Národna čitalnica“, „Podružnica Ciril-Metodove družbe“ (moška in ženska), Podružnica „Slov. planinskega društva“, Telovadno društvo „Sokol“ z ženskim oddelkom. Spored: 1. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. 2. Slavnostni govor. 3. a) H. Volarič: „Pogled v nedolžno oko“, b) E. Adamič: „Pri zibelj“, samospeva s spremeljevanjem klavirja. Poje gosp. Karel Mahkota. 4. I. Aljaž: „Soči“, moški zbor. 5. S. Gregorčič: „Velikonočna“. Deklamuje gdč. Malči Pravst. 6. I. Aljaž: „Zaostali ptič“, mešan zbor. 7. H. Volarič: „Izgubljeni cvet“, moški zbor. 8. S. Gregorčič: „Domovini“. Deklamuje ga. Hermina Valenčič. 9. a) A. Nedved: „Njega ni“, b) H. Volarič: „Biseri“, samospevi s spremeljevanjem klavirja. Poje gosp. Karel Mahkota. 10. A. Nedved: „Naša zvezda“, mešan zbor. 11. S. Gregorčič: „Načolnič otimo“. Deklamuje g. Ivan Grašič. 12. P. H. Sattner: „Za dom med vojni grom“, moški zbor. Vstopnina: sedeži 1 K, stojisci 50 v., dajačke vstopnice 20 vin. Čisti dobitek je namenjen za Gregorčičev spomenik. Zato se preplačila hvaljeno sprejemajo. Pristop vsakomur prost.

— **Pogreša** se učiteljica gđč. Karolina Lavrič, ki je bila nameščena kot suplentinja v St. Petru pri Novem mestu. V soboto je bila v

Novem mestu in od takrat nihče ne ve, kje da je.

— **Iz Gornje Šutice pri Trstu** se nam piše: V sobotnem „Slovencu“ dne 6. t. m. napada podpisana pod naslovom „Nečuvena nešramnost“ brezimni nešramni dopisnik „Slovenčev“ z nešramno lažjo, češ, da sem naščeval topliške mladenice, da naj, ko se bode peljal mimo klerikalni kandidat koševski, Oberföll, zaklječo „Heil Auersperg“ ter da sem jim kato plačal toliko pijače, da so pil kar dva dni. Vse to očitovanje in napadanje moje osebe je od začetka do konca nešramna laž. 1. Mladenici niso klicali „Heil Auersperg“, pač pa „Živio Auersperg“. 2. Imenovane mladenice nisem jaz napotil k temu, pač pa jih je g. Adolf Kraus, trgovec v Kočevju, kateri jim je v resnicu tudi neko vstopilo plačal za vino. To je vse, kar je na tem resnico. „Slovenčev“ dopisnik naj se potrdi bolje informirati in pa učesa dobro odpreti, da bode razločeval „Živio“ od „Heil“. Toliko resnici na ljubo. — Ferdinand Reigner, šolski voditelj na Gornjih Sušicah.

— **Smrtna nosreda.** Ko so 9. t. m. lesni delavci Franc Dolžan, Urban Eržen in Alojzij Mohorič, vsi iz Dovjega, imeli opraviti s hodi, ki so ležali na kupu, sprožili se je ta kup in kopok pod seboj Dolžana, ki so ga potem nezavestnega potegnili na prosto. Umrl je še tisti dan vsed notranjih poškodb in ker je imel lobanje ubito.

— **Št. Vid-Grebelno.** Dne 21. aprila se uprizori na tukajnjem odu narodni igrok v 4 dejanjih Finžgarjev „Divji lovec“. Igra se vrši v prid revni šolski mladenici. Svirajo tam-buraši. Radi zveze vlakov je začetek šele ob polu 5. uri popoldne. Vstopnice — sedeži 1 K, stojisci 40 vin — se že teden pred predstavo prodajo v trgovini gosp. M. Miložič, a kjer se vsak lahko pismeno ali ustmeno abonira.

— **Volitev župana v Spodnjem Dravogradu.** Pri zadnjih občinskih volitvah v Spodnjem Dravogradu so zmagali, kakor je znano, Slovenci. S tem je prešla prva tržka občina na Koroškem v slovenske roke. Nemškarji in Nemci so se seveda proti volitvam pritožili, toda njihov priziv ni imel začenjenega uspeha. Te dni se je sestal novi občinski odbor k svoji prvi seji, katere glavna točka je bila volitev župana in obč. svetnikov. Za župana je bil soglasno izvoljen g. J. Pongeršek, posestnik v Viču, za občinske svetovalec pa posestniki gg. Paar, Jančko, Bušnik in Kotnik. Pri isti seji se je volilo tudi 5 članov v krajni šolski svet. Izvoljeni so bili seveda sami Slovenci. V Podravski dolini je v zadnjem času opažati živahnno narodno gibanje, ki je obrodilo že sedaj mnogo dobrega sadu: najprvo je padel v slovenske roke trg Spodnji Dravograd na Koroškem, pred kratkim pa sosednji štajerski trg Vuženica. Naj bi se to narodno gibanje zlasti mogočno razširilo po Koroškem, kjer je še toliko gotovo velik napredek. Kdaj pridev v Avstriji do tega? Najbrže nikoli! Saj že nov tiskovni zakon kuha do setletja, a ga še sedaj niso izkuhali!

— **Tisočletnica pokristjanjenja Bolgarije** v seboj praznovana, kakor čitamo v sofijskem „Dnevniku“, dne 15. maja t. l. Ta praznjava se priredi v največjem stilu in se zanjo delajo že sedaj velike priprave. Inicijativu za to proslavo je dalo Društvo na blgarskitje publicisti. V priznanje te zasluge je ministrstvo za nauk in bogoznanje darovalo društvu 1000 levov, ki se porabijo v to, da se dostojno proslavi tisočletnica pokristjanjenja Bolgarov in carovanja bolgarskega carja Borisa.

— *** Majnovejše novice.** Švedski kralj Oskar je smrtno obolen. Moči rapidno pešajo.

— **Sanitetno ministarstvo v Avstriji.** Državna zveza avstrijskih zdravniških organizacij je izdala z ozirom na predstojče državnozoborske volitve okrožnico na svoje člane, naj volijo le take kandidate, ki obljubijo nastopiti za sledče zahteve zdravnikov: izdaja zdravniškega reda; premembra drž. sanitetnega zakona iz leta 1870. tako, da se ustanovi sanitetno ministarstvo; premembra zakona o epidemijah: reforme zakona o delavskih bolniških blagajnah in zavarovalnic proti nezgodam.

— **Pri Sv. Lovrencu pri Mariboru** se v kratkem uvede pri tamkajnjem poštnem uradu tudi brzo-java služba. — **Strašna moralna.** Pred potnim sodiščem v Ljubljni so razvijali včeraj strašno sliko mravnega propadlosti. 29letni tovarniški delavec J. Krainer se je seznanil lani z omemo A. Stiegler, ki je nato puštil svojega moža ter se preselila s svojim 16letnim sinom in 12 v polletno hčerkko h Krainerju. Krainer pa je začel kmalu spolno občevati tudi z hčerkko svoje pričežnice, česar mu Stiegler niti branila ni, ker je sama spolno občevala s svojim lastnim sinom, a ta zopet s svojo sestro. Krainer je bil obsojen v dveteletno jebo, sin je bil oproščen, a mati se bo zavgorjala zaradi krovoramstva.

— **Nova odvetniška pisarna v Gorici.** Odvetniško pisarno je otvoril v Gorici dr. Ivan Šket.

— **„Slovenska čitalnica“ in ženski oddelok društva „Seliki dom“ v Gorici** priredi v nedeljo, dne

14. aprila t. l. v čitalniški dvorani S. Gregorčičev koncert.

— **Mladinska čitalnica tolpa.** V Trstu je policija arcičala 14 mladih ljudi, večinoma šolskih otrok, ki so tekom časa pokradli za 1000 Križa, ko so ga prepeljavali z ladje v tovarno za lupljenje.

— **Ognji.** Pri Sv. Križu pri Trstu je pogorela hiša Ivana Verginelle.

— **Poskušen umor in same-**

mer. V Isoli pri Trstu je 19letni pokrovski pomočnik Kristijan Sulčič zabodel 16letno J. Ralza v vrat in jo vrgel skozi okno, nato pa še se dvakrat sunil z nožem v trebuh in se vrgel istotako skozi okno, ker dekle ni maralo njegove ljubezni. Potrošaj obeh je skrajno kritičen.

— **V Argentinijske vojaške instruktorje** je šel bivši nadporočnik pri 97. polku pl. Stecher.

— **Tatvine.** Knjigovodji g. Antonu Strnadu je bila ukradena zlata verižica, vredna 75 K. — Delavki Mariji Tomčevi je bila ukradena nočna srca, vredna 3 K in spodne krilo, vredno 8 K. — Postajenadelniku g. Eminu Lichtenegerju je bila ukradena srebrna Roskopf ura z verižico, vredna 24 K.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

— **Jugoslovanske vesti.** Srbski in bolgarski profesorji v Zagrebu. V nedeljo je imelo srbsko profesorsko društvo v Belgradu sejo, na kateri se je sklenilo, da napravijo srbski profesorji skupno s svojimi bolgarskimi kolegi najbržo z Duhomem izlet v Zagreb, da obiščejo svoje hravatske tovariše. Izvolil se je poseben odbor, ki ima vse potrebljeno urediti in pripraviti za izlet. Kakor se sliši, se bodo na sestank hrvatskih, srbskih in bolgarskih profesorjev v Zagrebu povabili tudi slovenski profesorji. Nadejamo se, da se tega sestanka zanesljivo udeleže tudi Slovenci, saj ima biti ta sestanek zadaj predhodnik velikega kongresa vseh jugoslovenskih srednješolskih profesorjev.

— **Nov intendant bolgarskega narodnega gledališča.** Novo bolgarsko narodno gledališče dosedaj ni imelo intendanta, ker je prejšnji povodom demonstracij ob otvoritvi novega gledališkega poslopja odstopil. Te dni je imenoval bolgarska vlada novega intendanta v osebi bivšega načelnika oddelka za srednješolske zavode v ministrstvu za narodno prosveto, N. Lazarova. Intendant dobiva 430 levov mesečne plače.

— **Političnim listom**

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 12. aprila 1907.

	Dinar	Blag
1% majuška renta	98.70	98.90
1% srebrna renta	100.15	100.35
1% avstr. kronska renta	98.70	98.90
1% zlata	117.35	117.55
1% ogrska kronska renta	94.65	94.85
1% zlata	112.75	112.95
1% posojno del. Kranjske	98.50	98.90
1% posojilo mesta Slijet	104.50	101.80
1% Zadar	99.85	100.85
1% bos.-herc. čeleznitsko posejilo 1902	99.65	100.60
1% češka del. banka k. s.	100.75	100.75
1% zast. pisma gal. del. hipotečne banke	100.70	100.70
1% pešt. kom. k. o. a 10% pr.	108.75	107.75
1% zast. pisma Innerst. hraničnice	100.75	101.75
1% zast. pisma ogr. cent. dež. hraničnice	100.75	100.80
1% z. pia. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokalni žel. tehnici d. dr.	100.75	100.80
1% obli. češke ind. banke	100.75	100.90
1% prior. lik. želoz. Trst	99.90	99.75
1% prior. doljenških žel.	98.75	99.75
1% prior. lik. žel. kup.	303.40	305.60
1% avstr. pos. za žel. p.	99.75	100.75

	Broj.	1.000
črtečke od 1. 1880	209.50	211.60
ed 1. 1884	258.	264.
črtečke	148.50	150.50
nom. kred. i. omstje	265.75	275.75
črtečke	276.	286.
ogrskie kip. banke	247.50	257.50
srbske ž. řes. 100% turške	96.50	106.50
črtečke	181.65	182.65
črtečke srčna	21.50	23.50
črtečke	436.	446.
črtečke	80.	90.
črtečke	88.	95.
črtečke	55.	65.
črtečke	45.75	47.75
črtečke	26.90	28.90
črtečke	61.	71.
črtečke	84.50	90.50
črtečke	482.	492.
črtečke	11.36	11.40
črtečke	19.14	19.16
črtečke	28.48	29.56
črtečke	24.18	24.18
črtečke	117.62	117.82
črtečke	95.40	95.60
črtečke	2.51	3.52
črtečke	4.84	5.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84

	1.000
črtečke	11.36
črtečke	19.14
črtečke	28.48
črtečke	24.18
črtečke	117.62
črtečke	95.40
črtečke	2.51
črtečke	4.84